

Interview met Barbara Dahm maart 2021

Barbara is een logopedist die 'The Unconventional Clinician' werd in haar benadering van het behandelen van mensen die stotteren, omdat ze verder keek dan het reguliere perspectief om een echt effectief behandelingswijze te vinden. Ze werkt sinds 1988 in de praktijk, heeft boeken over stotteren geschreven en heeft haar aanpak gepresenteerd aan professionals en mensen die stotteren in veel landen.

Als beginnend logopedist kwam u ook in aanraking met mensen die stotteren. Waar bestond de standaardbehandeling destijds uit?

Toen ik mijn carrière als logopedist begon, was ons zo weinig geleerd over stotteren. Ik heb echter wel een cursus 'vloeiendheid' gevolgd als onderdeel van mijn bachelordiploma. Het werd gegeven door een van de belangrijke mensen op het gebied van stotteren in die tijd, Albert Murphy. Hij had een boek geschreven met de titel Stuttering and Personality Dynamics: Play Therapy, Projective Therapy, and Counseling. Wat ik eigenlijk van hem leerde, was dat het erg belangrijk is om een rapportage van de cliënten bij te houden. Het was een geweldig advies, maar gaf me helaas geen echte richting voor mijn werk. In die dagen vertrouwde ik op wat ik had geleerd van Travis, Van Riper en Sheehan. Het was vooral wat we vandaag classificeren als stotter modificatie.

U ontdekte dat u voor pds heel weinig kon doen aan de hand van de oefeningen die u op dat moment kon aanbieden. Kunt u ons daar meer over vertellen?

Vanaf het allereerste begin van mijn carrière had ik het geluk dat er verschillende stotterende kinderen in mijn cliëntenbestand zaten. Dit motiveerde me om de meest effectieve manier te leren om stotteren te behandelen, maar ik was ook gefrustreerd, omdat niets wat ik probeerde mijn cliënten echt hielp te bereiken wat ze wilden, namelijk het vermogen om vloeiend te spreken. Ik probeerde stotter modificatie, luchtstroom- en ademhalingsoefeningen, en langzaam

spreken. Geen van deze benaderingen was effectief. Ik begon te denken dat stotteren veroorzaakt wordt door psychische problemen, dus ik draaide 180 graden en volgde cursussen Gestalttherapie. Ik hield van deze mindfull-cognitieve behandelingsaanpak en deze kwam centraal te staan in de behandeling die ik aan mijn cliënten gaf. Dat duurde ongeveer 4 jaar totdat ik ervan overtuigd raakte dat, hoewel deze aanpak mijn cliënten emotioneel hielp, het niet aan al hun behoeften voldeed. Opnieuw veranderde ik van koers en leerde ik 'vloeiendheid vormgeven' met Dr. Ronald Webster. Na het volgen van deze training was ik van plan om vloeiendheidstherapie te geven, waarbij ik voortdurend rekening moest houden met de emotionele behoeften van mijn cliënten. Ik had een aantal cliënten bij wie de spraakvaardigheid enorm verbeterde, maar helaas hadden slechts enkele een succesvolle ervaring. Dit bracht me ertoe op zoek te gaan naar de reden waarom sommige cliënten succesvol waren en andere niet. Het resultaat van deze zoektocht bracht me tot een dieper begrip van stotteren en leidde tot de ontwikkeling van *Dynamic Stuttering Therapy*.

U heeft zich verdiept in 'stotteren', op basis van uw ervaring met pds, en aan de hand van uw eigen opvatting ontwikkelt u een therapie die haaks staat op de heersende opvatting. Wat is volgens u de aard van stotteren?

Ik zie stotteren als een algemene term die wordt gebruikt om een slecht functionerend spraakgeneratiesysteem te beschrijven. Er zijn verschillende componenten van het spraaksysteem waarbij verschillende hersengebieden worden geactiveerd. Deze gebieden zijn verantwoordelijk voor cognitie, taalformulering en de motorische processen van fonatie en articulatie. Ze zorgen ook voor de goede coördinatie en bewaking van alle componenten. Kortom, er is een netwerk van neurologische verbindingen die typisch zijn voor spreken. Wanneer dit netwerk verstoord is, wordt de spraakstroom verstoord. Dat is stotteren.

Aangezien we het over een systeem hebben, is het belangrijk op te merken dat de storing het gevolg kan zijn van de manier waarop een van de componenten functioneert en / of de manier waarop ze

met elkaar omgaan. Het systeem is dynamisch en veranderlijk van moment tot moment. Daarom stotteren mensen niet de hele tijd op dezelfde manier en in dezelfde mate.

In de loop van de tijd worden de gebruikelijke netwerken versterkt en worden ze gekoppeld aan interne en externe triggers. Externe triggers die het stotterende netwerk in actie brengen, zijn onder meer situaties, omgevingen, mensen, onderwerpen, enz. Terwijl interne triggers de gedachten, overtuigingen, houding, herinneringen, percepties en gevoelens van de spreker omvatten. Deze triggers leiden niet direct tot stotteren. Wat ze wel veroorzaken, is een verandering in waar de spreker bewust of onbewust de aandacht op vestigt en in wat de spreker van plan is te doen. Wanneer aandacht wordt besteed aan de woorden die men wil zeggen en hoe ze moeten worden uitgesproken, en de bedoeling is om de woorden eruit te krijgen, werkt het systeem niet goed en is het resultaat stotteren.

Het is zeer waarschijnlijk dat sommige mensen worden geboren met de neiging om het spreekstelsel op een ondoelmatige manier te gebruiken. Mijn ervaring heeft me echter geleerd dat alle mensen het vermogen hebben om hun systeem op de natuurlijke manier te gebruiken, wat resulteert in de normale stroom van spreken.

Uw benadering is heel anders dan een benadering dat leert om de spraak te monitoren om te proberen niet te stotteren of een directe aanpak op de spraakvloeiendheid.

Wat is uw behandelplan?

De focus van de behandeling is om het spraaksysteem zo natuurlijk mogelijk te laten functioneren. Dit wordt gedaan door bewustwording te ontwikkelen van de manier waarop de verschillende componenten werken om ofwel gestotterde of natuurlijk vloeiende spraak te creëren. Voor het grootste deel vereist het gebruik van het systeem natuurlijk het verminderen van de gedachte en de inspanning die in het spreken wordt gestoken. Het systeem voor natuurlijk spreken werkt automatisch en wordt afgebroken wanneer de spreker de uitvoerende controle probeert te gebruiken. Het is dus belangrijk om de controle op te geven, in plaats van manieren te leren om de woordproductie te beheersen.

Er zijn verschillende activiteiten waar cliënten aan werken. Alle activiteiten zijn bedoeld om mensen bewust te maken van hoe een natuurlijk spraaksysteem werkt. Er is geen focus op de spraak, omdat spraak alleen het product is van de manier waarop het systeem functioneert. We gebruiken geen spraak om spraak te creëren. Succes is gebaseerd op hoe natuurlijk en automatisch het systeem functioneert, niet op hoe vloeiend de spraak is, of welk percentage lettergrepen men stottert.

Als onderdeel van het behandeltraject spelen cliënten met de manier waarop ze hun taal formuleren in verschillende situaties, zoals wanneer ze in stilte en hardop in zichzelf denken, wanneer ze schrijven, wanneer ze spreken met mensen bij wie ze zich prettig voelen en met degenen die het defecte netwerk triggert (stotteren). Door vergelijkingen te maken, beginnen ze de manier te zien die voor hen het meest effectief is om te gebruiken.

Cliënten voeren ook activiteiten uit die hen laten zien hoe de motorische processen van het spreken moeten werken en vergelijken deze processen met hun gebruikelijke manier van functioneren.

Tijdens de behandeling wordt het natuurlijke proces van spreken versterkt, zodat het natuurlijke neurologische netwerk uiteindelijk het standaardnetwerk voor spreken wordt.

Omdat er een sterk verband is tussen de geest en de manier waarop de hersenen functioneren om spraak te produceren, krijgt de verbinding tussen lichaam en geest overal de aandacht. Om het systeem op natuurlijke wijze in het dagelijks leven te gebruiken, moet de spreker het perspectief van natuurlijk spreken internaliseren en leren erop te vertrouwen dat het systeem functioneert zonder tussenkomst van de uitvoerende macht. De interne en externe factoren die van invloed zijn op het spreekproces, moeten worden geïdentificeerd en op natuurlijke wijze worden gekoppeld aan het spreken. Het doel is om een mentaliteit te ontwikkelen die het spreken op natuurlijke wijze ondersteunt in plaats van verstoort.

Een tijd geleden heeft u workshops gegeven over uw therapie aan klinici in Amsterdam en Rotterdam. Hoe komt u verzeild in Nederland?

In de jaren negentig woonde ik verschillende conferenties over stotteren bij in Nijmegen en had ik de eer een aantal geweldige mensen uit Nederland te ontmoeten die in het veld werken. Marie Christine Franken hoorde van mijn aanpak en nodigde me uit om daar twee workshops te geven.

Het werkboek *Dynamic Stuttering Therapy* wat u heeft geschreven is in 2017 in het Nederlands vertaald; wordt het gebruikt door logopedisten in Nederland?

Ik weet dat er veel exemplaren van de Nederlandse vertaling van *Dynamic Stuttering Therapy* zijn verkocht, maar ik weet niet wie deze aanpak gebruikt of waar deze wordt toegepast.

U heeft ook een online cursus ontwikkeld; *From Stuttering to Speaking Freely*. Wat houdt deze cursus in?

De online cursus behandelt hetzelfde materiaal als het werkboek *Dynamische stottertherapie* maar dan als een-op-een therapie. Het verschil is het kader. De online cursus kan naar wens van de gebruiker worden gedaan en kan keer op keer worden herhaald. Het omvat ongeveer 7 uur aan video-opgenomen lessen, plus werkbladen en groepsbijeenkomsten voor verdere begeleiding. Het werkboek behandelt hetzelfde materiaal, dezelfde principes en doelen. Omdat schriftelijke uitleg meestal niet voldoende is zonder iemand om het proces te modelleren, is meestal begeleiding van een ervaren logopedist vereist.

Kunt u ons meer vertellen over uw plan om een cursus te geven om logopedisten te leren hoe ze *Dynamic Stuttering Therapy* kunnen gebruiken?

Mijn cliënten zien dat *Dynamic Stuttering Therapy* zo logisch is, het legt de paradoxale aard van stotteren uit en leidt vooral tot de meest comfortabele en vloeiende spreekervaring die ze zich ooit hadden kunnen voorstellen. Dus vragen ze me vaak waarom deze aanpak niet overal wordt gebruikt. Het is mijn wens om deze benadering algemeen bekend te maken, zodat deze vraag niet

langer relevant is. Ik wil dat *Dynamic Stuttering Therapy* een van de behandelingsopties wordt die alle logopedisten kennen. De enige manier waarop dit gerealiseerd kan worden, is door hen op te leiden om stotteren te zien als een systeemprobleem in plaats van als een probleem van het niet in staat zijn woorden eruit te krijgen. Ik geloof dat *Dynamic Stuttering Therapy* zal leiden tot een beter begrip van stotteren en hoe mensen die stotteren moeten worden behandeld. De aankomende cursus wordt live online gehouden. Tijdens de cursus ga ik dieper in op de theorie en praktische activiteiten die logopedisten kunnen gebruiken bij hun cliënten van alle leeftijden.

Zie ook *The control illusion* by Barbara Dahm onder 'Informatiebronnen'

Interview with Barbara Dahm, the unconventional speech therapist.

As a starting speech therapist you also get in touch with people who stuttered. What did the standard treatment consist at the time?

When I started my career as a speech therapist, so little was being taught about stuttering. However, I did have a fluency course as part of my undergraduate degree. It was given by one of the important people in the field of stuttering at that time, Albert Murphy. He had written a book entitled *Stuttering and Personality Dynamics: Play Therapy, Projective Therapy, and Counseling*. Basically, what I learned from him was that it is very important to build a rapport with our clients. It was wonderful advice, but, unfortunately, didn't give me a real direction for my work. In those days, I relied on what I had learned from Travis, Van Riper, and Sheehan. It was mostly what today we classify as stuttering modification.

You discovered that there was really little you could do for PWS with the exercises you could offer at that time. Will you tell us more about that?

From the very beginning of my career, I was fortunate to have several children who stuttered on my caseload. This motivated me to learn the most effective way to treat stuttering, but I was also frustrated, because nothing I tried really helped my clients achieve what they wanted, the ability to speak fluently. I tried stuttering modification, air flow and breathing exercises, as well as speaking slowly. None of these approaches were effective. I started to think that stuttering must be caused by psychological issues, so I made a 180 degree turn around and took courses in Gestalt therapy. I loved this mindful-cognitive treatment approach and it became central to the treatment I gave to my clients. That lasted for about 4 years until I became convinced that, while this approach helped my clients emotionally, it did not answer all their needs. Once again, I reversed course and learned fluency shaping with Dr. Ronald Webster. After receiving this training, I intended to do fluency shaping therapy with continued consideration to the emotional needs of my clients. I did have some clients whose speech fluency greatly improved, but unfortunately, only some had a successful experience. This led me to search for the reason why some clients were successful while others weren't. The result of this search brought me to a deeper understanding of stuttering and led to the development of Dynamic Stuttering Therapy

Then you have started to study stuttering and developed, based on your experience with PWS, your own therapy and your own view that is at odds with the prevailing view; Dynamic Stuttering Therapy.

What is the nature of stuttering in your opinion?

I see stuttering as an overall term used to describe a malfunctioning speech generating system. There are various components of the speaking system that involve the activation of several areas of the brain. These areas are responsible for cognition, language formulation, and the motor processes of phonation and articulation. They also ensure the proper coordination and monitoring of all the components. In short, there is a network of neurological connections that are typical for speaking. When this network is disturbed, the flow of speech is disturbed. That's stuttering.

Since we are talking about a system, it's important to note that the malfunction can be the result of the way any one of the components function and/or the way they interact with one another. The system is dynamic and changeable from moment to moment. That is why people don't stutter all the time in the same way and to the same degree.

Over time habitual networks are reinforced and become linked to internal and external triggers. External triggers that put the stuttering network into action include situations, environments, people, topics, etc. While internal triggers include the thoughts, beliefs, attitude, memories, perceptions, and feelings of the speaker.

These triggers do not result directly in stuttering. What they do cause is a change in where the speaker consciously or subconsciously puts attention and in what the speaker intends to do. When attention is paid to the words one wants to say and how to say them, and the intent is to get the words out, the system malfunctions and the result is stuttering.

It is very probable that some people are born with a tendency to use the speaking system in an ineffective way. However, my experience has shown me that all people have the capability of using their system in the natural way that results in the normal flow of speaking.

Your approach is very different from approaches that teach speech controls and ask for monitor the speech, to try not to stutter, or that try to work directly with speech fluency.

What is your treatment plan?

The focus of treatment is to have the speech system function as naturally as possible. This is done through developing awareness of the way the various components are working to create either stuttered or naturally flowing speech. For the most part, using the system naturally requires reducing the thought and effort put into speaking. The natural speaking system works automatically and breaks down when the speaker attempts to use executive control. So, it's important to give up control, rather than to learn ways of controlling word production.

There are various activities that clients work on. All of the activities are meant to bring awareness of how a natural speech system works. There is no focus on the speech, because speech is only the product of the way the system functions. We don't use speech to create speech. Success is based on how natural and automatic the system is functioning, not on how fluent the speech is, or what per cent of syllables are stuttered.

As part of the treatment process, clients play around with the way that they formulate their language in various situations, such as when thinking silently and aloud to oneself, when writing, when speaking to people who they feel comfortable with, and with those who trigger the malfunctioning network (stuttering). By making comparisons, they begin to see the way that is most effective for them to use.

Clients also carry out activities that show them how the motor processes of speaking are meant to work and compare these processes to their usual way of functioning.

Throughout treatment the natural process of speaking is reinforced in order for the natural neurological network to eventually become the default network for speaking.

Since there is a strong link between the mind and the way the brain functions to produce speech, the mind-body connection receives major focus throughout. In order to use the system naturally in everyday life, the speaker has to internalize the perspective of speaking naturally and learn to trust the system to function without executive interference. The internal and external factors that affect the process for speaking need to be identified and linked to speaking naturally. The goal is to develop a mindset that will support rather than interfere with speaking naturally.

You mentioned that a while ago you have given workshops to clinicians in Amsterdam and Rotterdam, doing your therapy. How come in the Netherlands?

During the 1990's I attended several conferences about stuttering in Nijmegen and had the honor of meeting some wonderful people in the field from the Netherlands. Marie Christine Franken learned of my approach and invited me to give two workshops there.

The book *Dynamic Stuttering* was translated into Dutch in 2017; is it used by speech therapists in the Netherlands?

I know that many copies of the Dutch translation of *Dynamic Stuttering Therapy* have been purchased, but I have no way of knowing who is using this approach or where it is being administered.

What does the online course, *From Stuttering to Speaking Freely*, you have developed entail?

The online course covers the same material as the *Dynamic Stuttering Therapy* workbook and that I cover in one-on-one therapy. The difference is the framework. The online course can be done at the user's convenience and can be gone over again and again. It includes approximately 7 hours of video recorded lessons, plus worksheets and group meetings for further guidance. The workbook covers the same material, the same principles and goals. However, because written explanations are usually not enough without having someone to model the processing goals, guidance from an experienced clinician is usually required.

Would you like to tell us more about your plan to running a course to teach clinicians how to use *Dynamic Stuttering Therapy*?

My clients see that *Dynamic Stuttering Therapy* makes so much sense, explains the paradoxical nature of stuttering, and most of all, really leads to the most comfortable and flowing speaking experience that they could have ever imagined. So, they often ask me why this approach isn't being used everywhere. My desire is to make this approach widely known, so that this question will no longer be relevant. I want *Dynamic Stuttering Therapy* to become one of the treatment options that all clinicians are familiar with. The only way this can happen is by training clinicians to see stuttering as a system issue rather than as a problem of not being able to get words out. I believe that being exposed to *Dynamic Stuttering Therapy* will lead to a deeper understanding of stuttering and how

to treat people who stutter. The upcoming course will be held live online. During the course, I will go in depth into the theory and practical activities that clinicians can use with their clients of all ages.